

odáljátok!

Ed megéből ártett áruraktár a...

...a nyilvanosság előtt ki...

...II Schiffamst-gasse 20.

Hirdetés.

...Katz Jakab

...Közlemények

...DEBRECZENBEN

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '100 kiló', '22.40', '22.60'.

...és LISZT.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve...

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hatankint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Négy hasábon petisorsért 5 kr.

Valami készül.

(-) Nincs békeség a nap alatt! De még a szövényes világpolitikát készítő diplomaták kulisszái mögött sem.

A szegény félrevezetett nép, mint látszik — nincs egyébre hivatva, minthogy folyton szomjuhozó és éhező molochok mélységes feneketlen szájába nagy keresményének jó nagy részét, a nagyhatalmak pedig, úgy tünik fel, nem egyébre való, minthogy ezzel a szegény áttartott néppel csak játékot üzzenek.

A diplomácia, a kormányok megbízottai, küldöttei és kengyel-futói bekalandozzák a világot; békét, jó egyetértést hirdetnek a szélrózsa minden irányában, s megörvendeztetik a 19-ik század, a haladás korában élőket; megörvendeztetik, hogy a civilizáció utálatát, bíró modern hadviselés, a gyilkoló fegyverek immár hosszabb időre pi-henőre tétetnek s a népek visszadatván önmaguknak: a nyugalom és áldásos béke öleiben a jólét és boldogság fog felvirágozni...

Akiknek adatott a diplomácia kulisszái mögé betekinthetni: láthatják, hogy a „béke ott, béke itt, béke mindenütt” hangzatos jelszavak nem egyebek, mint nagyhangyos frázisok, melyek a világ félrevezetésére alkalmasok.

Leginkább kitünik e theória

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Temetőben. (Reflexiók.) Irta: Bignió E. (Folytatás.)

Szeméből folyton foly a könny, mert kiapadhatlan a forrás melyből ered, mint egy ifju leány — menyasszony — sirja felett zokog az örök bu.

Kitaruló karjait akkor fagyasztá meg a halál, midőn azok szerelmes ölelésre nyíltak.

Akkor hidegült meg ajkai, midőn lángcsókot lehel tőlegénye epedő ajkaira.

Oh a halál egy vén cynikus! úgy mond: menyasszony neki is kell, — ritkán tudja bekéivel eltűnni a boldogságot.

És végre is igaza van, mert boldogok azok, akik szeretnek és meghalhatnak.

Mi édes üdv, delejes mámor lehet kimulni a szerelem karjaiban! szeretni és viszont szeretetni örökké!

Kimulni az édes hittel, hogy eljövend a viszontlátás órája.

Hinni — kikutatatlan mélységű szó! A ki hisz, az bizik s a ki bizalmat táplál, az szeret, s a ki szeret az él, s a ki szeretve él, az boldog.

Ez egy szóban szunyad hát az élet filozóphiája.

Hinni — könnyű annak aki nem élt s aki nem élt, nem tudhatja mi az élet, s aki mit se tud az életről, az tudatlan, és boldog csak az lehet, mert tudatlanság az élet boldogsága.

igazsága azon körülményből, hogy országok s kisebb államok sietve fegyverkeznek, sőt magának Oroszországnak, épen akkor, midőn külügyminisztere Giers, a német nagyhatalommal együtt kürtöli a világbékét, s látszólag ezen célból találkozik a „vas” kancellárral, Bismackkal, épen nem meglepetésünkre olvassuk, hogy Muszkaország fegyverkezik, háborúra készül.

Mit jelentsen ez? s mit jelentsen a szomszéd hatalmak, ezek között Magyarországnak magatartása is, — melyek a létszámán kívül még új ezredeknek felállítását látták szükségesnek legközelebb?

Hát ha annyira örökösnek biztosítatik a béke, mire való a szüntelen fegyverkezés?...

Mi már nem vagyunk képesek hitel adni e békét hirdető kalandor népámitóknak, s inkább feltesszük a legrosszabbat, semhogy majd annál keserűbb legyen a kiábrándulás; inkább elvagyunk készülve egy világháborúra, semhogy a diplomaták „békét” hirdető találkozásától jót várhatnánk.

Épen e találkozások készítik elő a nagy kérdéseket, melyek a fegyverrel való megoldást igénylik.

Az orosz külügyminiszter utja, az értekezletek Berlinben és Bécsben nem a béke jelei, hanem aggasztó előhírnökei ismét egy nagy háborúnak.

Nagyfontosságú ügyben táncszokott tegnap a képviselőház közga-

Mellette a másik sir is menyasszonyt fedez.

Menyasszonyok sirjai közé jutottam hát? olyanok közé, kik az élet nekár serlegét csupán ajkukhoz vették, de nem izlelék.

A kik sejtették csak a gyönyört, de nem élvezték, kik a titokzatos új élet küszöbe előtt állottak már, de bele nem pillanthattak?

Előttük róza színű kárpit stíri redői takartak azon ország — artatlan sejtelmünkben — ragyogónak képzett világát, melynek majd királynőivé leendnek, s midőn a vágy nem elégedve meg a sejtellemmel, s lázasan lüktető vér nyugtalan hullámzása alatt epedő hévvel nyújtották ki karjaikat a rózsaszínű foszlány után, abban a pillanatban vágta el Atropion életük fonalt.

Mi ez? a márványba vésett név ismerős — — — Az emlékezet világosságát nyújtott agyamban — — tudom már — — Ha, ha, ha — — koporsójára borult jegyese sirt zokogott, magánkivül volt fájdalomában — aztán két hét múlva mást vezetett oltárhoz!

Ah az élet, a világ szürnyű prózai! Mit is busongani! hisz egy a fizetés érte, egy a vége.

Jár az idő — telik — a gyom felveri a hantot, a szív pedig begyepesedik s a puha gyepen oly kényelmes a járás.

Hja! az élet egy nagy Carneval, az emberek csörgősapkás bohócok, éj nap egyaránt játszák a komédiát, csak hogy e komédiában nagyon sok a tragicum.

Sötét kép ez, — elfeketői előttem az eget és e fekete fátyolon látom aztán a világot, látom benne az embereket egy

dasági bizottsága. Arról volt szó s a bizottság azt el is határozta, hogy a biztagok ebédet adnak a voit s a mostani közgazd. miniszter üdvözlésére. Az ellenzéki tagok is — enni fognak a miniszter tiszteletére.

Giers orosz külügyminiszter utja általános érdeklődést kelt a politikai világban. Meglátogatja Bismarckot. Hogy miért történt e látogatás, azt persze nem tudhatni. Államferfiak találkozásának mindig van bizonyos háttere.

A becsi lapok elismerik, hogy Giers utazásának célja, Nemotországgal s Ausztria Magyarországgal tőrhető viszonyt tartani fenn, de a bizalmatlanság, melylyel a két szövetséges császari állam az északi politikának Ignatieff és Skobieff féle ug-rasait kísérté, nem szűnt meg meg s mi sem biztosít arról, hogy már legközelebb nem fog e vezetésen megváltozni a politikai színtér.

Pár szó a kaszáló ügyben.

(Befejező közlemény.)

Az elmondottakból látható, hogy azon cselekmény, mely szerint Debreczen város az 1818. előtt az akkori viszonyokhoz képest jogosan gyakorolt sáfarkodási szerepet a birtok állandósítása után is folytatta s e szereplésében a magán birtokká vált erdősegek fát levagatta és a levágott fakat azon názbirtokok közt osztotta ki — kik az 1818. év előtt őket illetett kaszáló vagy erdő földbirtokok elidegenítésével a házasságban részvételük önként elejtették magokat — jogszert s törvényes cselekményt soha sem képezett, hanem képezett és kepez hatalmi tu kapást, a mely épen azért soha sem jogot el nem vesz senkitől — sem jogot el nem ad senkinek.

De a fentebb elmondottak világosan mutatják azt is, hogy Debreczen város akármily sokáig húzta is 1818. vagyis a kaszáló birtokok állandósítása után jogo-

merev rendszer szerint táncolni, mintha marionett babok lennének, — melyeket fonalon rangatnak, látom a fonalat is — ah! de az a rut önzés legfeketébb sodronya; pedig az isten, midőn az embert megteremté, vandorutjára egy kincset adott: — a szabad akaratot.

Mi ez a szabad akarat? egy parányi csecsebecs, melyet csak üveg alatt tarthatunk s úgy beszélhetünk róla, mint kincsünköröl.

És mégis van bolond, ki fennhéjázva mondja: „az ember a teremtés minden állatja felett áll ezse és szabadakarata által.”

Igen, az embernek van szabadakarat, de midőn használni akarja, akkor veszi észre, hogy birva bár az nem egyéb, mintegy vaskalitba zárt orozsán, akkor látja, hogy minden szabadakarat mellett is csak egy bizonyos téren mozoghat, és midőn az akarat szenvedélyében kitörne, a vaskoriát előtt erőtlentül omlik össze.

Igen, van az embernek ezse is, de csak azért, hogy felemelkedni tudjon, hogy lássa a végtelent s lássa az óriási végtelenségben az ő véges törpességét.

(Vége köv.)

Felcsorélt emberek.

(Zschocke elbeszélése.) Fordította: D. GY.

XII. Az elfogatás.

„Emberek, legyen ezetek” kiáltá Fülöp „ő rendkívül előkelő ur.”

sultság nélkül a maga sáfarkodó szerepét — tulajdonosává a pusztáknak sem részben sem egészben nem lett, mert a sáfár sáfarkodását ha ezer esztendeig folytatja is — tulajdonosává a kezelese alatt volt vagyonnak nem lehet soha.

Ezeknek megmondolása mellett nem lehet érteni a városi bizottmányok azon intencióját, mely a kaszáló birtokosokat birtokaiknak azon részétől — melyek erdőtestet képeznek — megfosztani törek-szik s ezen részeket az azokon termőfák-ka, makkal, gubicscsal együtt valamint törvény szerint elválaszthatatlannul a birtokhoz kötött vadaszati jogot az arra leg-kisebb joggal nem bíró város birtokába juttatni akarja s annak nevére telekköny-vezni véleményezi, csupán azon kedvez-ményt hagyva fent, hogy a kaszáló bir-tokosok, midőn azokon a fák felnőttek, le-geltetheszenek vagy másképen használ-hassák.

Sajnos, hogy a véleményt adó városi bizottmány tulbecsüli a városi hatóság kö-ret, nem törődik azzal, hogy a városi ha-tóság még a vélemény elfogadása esetén is bir-e hatalommal mindazokat — a mi-ket véleményez — kivünni. Nem gondolta meg, hogy nem úgy fog am a teiekvítés törénni, mint azt nemely bizottmányi tag képzeletében megalkotta magának.

Debreczenben a kaszáló birtokokra nézve az 1840-iki XXI-ik t. cz. rendelete folytán telekkönyvezés már történt épen Debreczen város akkori hatósága által, mely telekkönyv mai nap is fenn áll és a debreczeni ki. telekvi. szék által épen oly pontosan vezetettik, mint a hitel te-lekkvek. E telekkvözés azon időben szük-ségeken kellett készülni földkönyvnek is, melyet azonban Debreczen város a kir. telek széknek által nem adott. De ezen földkönyv elő nem kerülése esetén is a kaszáló birtokok területi kiterjedését ko-rántsem a bizottmány semmi asapon nem nyugvó és csak az ő ohajtasát képező vé-lelményezést állapítja meg, hanem megál-lapítják azon örök vételi szerződések, me-lyekben rendszerint a kaszáló birtokok ha-tarai a szomszédok feljegyzésével kitün-

„Ha maga a király volna is, követ-nie kell bennünket; ez kötelességünk; ő gyanus.” felelé egyikök.

„No persze” mond egy másik „hi-szen épen nagy urak szoktak hozzád ha-szonló bakterekkel titokban tanácskozni, s ilyen népségnek, mint te vagy, titkon fü-lébe sugdosni, mint ez tette előbb.”

Mialatt a herczeg miatt így vesze-kedtek, egy nyolcz fogatu bintó, fáklýa-sokkal haladt el a templom előtt.

„Megállj” kiáltott egy hang a hantó-ban, a mint az épen a rendörök előtt volt, kik körül fogták.

A hantó megállott. Ajtáját felnyitották. Egy köpenyes ur szállott ki belőle, mellé ragyogó esillaggal, s a csoporthoz lépett.

Félre lökte a rendöröket, s tetőtől talpig vizagálá a herczegét.

„Megismertem tollaról a madarat. — Ki ön mask?”

Julian nem tudta, mit tegyen zava-rában, mert felismerte Herman herczegét.

„Feleljen ön!” kiáltott dörgő han-gon a herczeg. — Julian fejével nemet intett, s kezével távozást mutatott a her-czegnek.

Ez azonban okvetlen tudni akarta, kivel beszélt az éjel a bálban.

Kérdé a rendöröket. Ezek fedetlen fővel állottak a her-czeg előtt, s monák, parancsuk van a baktér azonnal a rendörminiszter elébe vezetni. A baktér szemtelen veresket da-lolt: szük közökön azonban megszökött; végre itt a templom mellett, titkos beszél-getésben a maszkkal sikerült elfogniok, kj

totve vannak, és a melyek a birtok változások alkalmával telekkivileg bejegyeztek.

A városi nagybizottmány javaslata, valamint a városi tanácsnak e javallatot kísérő helyeslése, sem az igazsággal, sem a méltánossággal meg nem egyeztetendő. Mind kettő csak arra van irányozva, hogy a kaszáló birtokosaitól elvegye a semmi joggal nem bíró város számára birtokainak jobb részét és a birtokosok csak azon használhatatlan részeket hagyja meg, a melyek mai időben széna helyett csak ká-kát teremnek.

De azonkívül azon javaslat a törvény azon intenciójának, melyek minden birtokot használhatóvá s minden nyiltól szabaddá kíván Magyarországon tenni:

Azon javaslat elfogadásával nemcsak meg nem szűnik a létező nyomorúságos állapot, de sőt az rendkívül megszigorítva örökítették.

Azon javaslat csak arra való, hogy üszköt dobjon a város népe közé, dulja fel annak nyugalmát, békeességét végképen, hogy megszilárdítsa azon meggyőződést, melyre eddig is sok ok van, hogy a mai város csak arra való lenne, hogy a város lakosságát rendkívüli megadóztatásokkal terhelje, s a lakosság keservesen szerzett birtokait elszedegesse.

A kaszáló kérdés tisztán magán jogi kérdés, ebben egyik fél a város, másik fél a kaszáló birtokos. Egyik a másikra nem parancsolhat, nem erőszakolhat rá semmit, mert itt meg nem egyezés esetén csak bírő dönt.

Az ily javaslatot mint a milyen a nagy bizottmányé, mely a kaszáló birtokos sérelmét nem szüntetné meg, de sőt azt nevelné, örökítené, mégha a városi közgyűlés elfogadná is, minden kaszáló birtokos kérelmetlenül elvetné, s ez esetben száz meg száz pernek nézhetne elé a város.

A kaszáló birtokosok nyugalma és békeje érdekében kérjük a város közgyűlését, hogy ne hallgasson azon elibe terjesztett javaslata. A Csorba János féle babérok mai időben nincsen kelete. — Vezetesse magát azon az uton, amelyet előbb az 1854. évi ideiglenes szerződés, mely minden kaszáló birtokosnak egész birtokát garantirozza — szab. — Vezetesse magát az igazság és méltánosság útján, és ne idézze elő a város romlására a javasolt tnikapások elfogadása által békétlenséget, zavart és romlást, ne nyújtsa ki kezét a szegény emberek vagyona után.

Mit a város bizottmányi közgyűlés a kaszáló kérdésben a javasolt birtokosítás elutasítása mellett, tanácskozás tárgyává tehet, csak az lehet, hogy vajjon az ideiglenes szerződésekben a felméréstől feltevezett pótfizetéseket a jog és méltánosság megengedi-e a városnak követelni akkor, midőn 20 évet meghaladó időszakon keresztül a város huzta vonta a telek könyvvezetést: okozója lett a kaszáló birtok elbozótosodásainak s a mostani alig

még gyanusabbnak tetszik előttük a baktérmet is.

Az álarozsok az udvarhoz tartozó urnak adta ki magát, ez azonban nyilván nem igaz. — Így kötelességüknek tarták az álarozsot is elfogni.

„Ez ember nem tartozik az udvarhoz” — szölt a herceg „erről biztosítalak titeket: szavamra mondom. — Megfoghatlan uton és módon bejutott a bálba, s ott mindenki elhitette, hogy ő Julián herceg. Kénytelen volt előttem álarozsát levenni, mivel engem is rászédett, sikertült azonban menekülnie. Ő ismeretlen ember, valami kalandor. Jelenttem is ezt a főudvar mesternek, kinél a bál tartott. — Csak vigyék az embereket, most jó fogást tettek.”

Ezen szavakkal elfordult a herceg, kocsijába lépett, még egyszer azonban vissza kiáltott: „El ne szalasszatok, s tovább hajtattok.”

A herceg elveszve érzé magát. — Arczát megmutatni a rendőröknek, illetlennek találta; ezáltal az egész város megtudta volna kalandozását.

Kevesebb volt a veszély, ha álarozsát a főudvarmester, vagy a rendőrniszter előtt veszi le. — Elhatározottan szólott tehát:

„Jól van, jertek.”
Elindultak.
Rózsika sirva nézett utánok.

XIII. A kaland jó vége.

Fülöp már azt hitte, megbabonázták, vagy álmodik. Ily össze-vissza éjjele még soha sem volt. — Tulajdonképen mit sem vehetett ugyan szemére, ha csak azt nem hogy a herceggel ruhát cserélt, s annak

használható állapotra való jutásának, és a midőn végre a régi vizek újra előkértelése folytán a kaszáló birtokosok laposai csaknem egészen káka termő haszonvetetlenségekké váltak.

(A dtuk e cikket, írja iránti tiszteltől, de megjegyezzük, hogy a cikk nézeteivel nem értünk egyet. Szerk.)

A hetedik napot megszenteld.

(S.) A közönség egy idő óta mind sürűbben olvas „a vasárnapi munkaszünetről.” — s ezzel kapcsolatban hírlapírók gyűléséről, nyomdászok strike-járól stb.

Sokan nem tudják igazi értelmében fölfogni: mi az a vasárnapi munkaszünet? Akik boldog meglepedésben, a családi, vagy baráti tűzhely melegénél töltik idejüket, azokon nem is lehet csodálkozni. Akik nem végeznek kény szerített munkát: nem bírnak fogalommal a pihenő nap frissítő élvezeteitől, nem értik meg hogy e szóban: szünet, testet lelket élénkítő, ember adó hatalom rejlik a munkás ember számára.

Kenyeret és élvezetet nyújt e szó: munka; de jövevény hatalom mellette a szünet annak számára, ki fölládozza idejét tehetőségét, erejét a társadalom számára. —

A munkás ember, akár tollal, akár ölömmel, akár kapával dolgozzék, testet — lelket pusztító munkát teljesít. E munka, folytonosan végezve, megfosztja az élet minden örömetől, megfosztja egészségétől, s lealacsonyítja, mint az állatot, mely szakadatlanul végzi a munkát — az enni-valóért.

Hány szerencsétlen áldozat sinlódik a folytonos munka terhe alatt, s hányan vesznek el idő előtt a test-kiúzás következményei folytán!

A nyomdák, a rideg hivatalnoki szobák, a gyárak, az üzletek, mind élő emberek temetője. Azokba jár a munkás, hogy lelkét lassankint megölje. Ott szolgálja a társadalmat megfosztott munkával.

Hát ne legyen joga hat napi munka után a hetedik napon pihenni? Hiszen még az állat számára is van pihenés! — Az ember pedig nemes lény, nemes munkát végez: pihenni joga van!

Mindazon szerencsétlenek, kiknek még a hetedik nap is a munka terheit hozza meg, bizonyára a legnagyobb örömmel veszik a fővárosi hírlapírók mozgalmát, kik a vasárnapi munkaszünet ügyében már a képviselőházhoz fordultak.

Előre is hisszük, hogy a lépés sikerre fog vezetni. Hiszen a kérelem tel-

szerepét játéka a bálban, hanem ez is, szinte akaratlanul esett meg rajta. Ugy látszott azonban, a herceg sem játszottá egészen jól a baktér szerepét, — mert különben miért kellett volna neki mint baktérnek a rendőrökkel meennie, s így gondolta, kegyelemre fog találni a hercegnél.

A főudvarmester palotájánál gyorsabban dobogott a szegény Fülöp szive. — Elvették köpenyét, alabárdját, és kurtjét. A herceg egy előkelő uralmú váltott pár szót. A rendőrök azonnal eltávolították; a herceg felhaladt a lépcsőközön, és Fülöpnek követnie kellett.

„Mitsé félj” — biztató a herceg, s magára hagyta.

Fülöpöt egy kis előszobába vezették, hol darabig magára nagyták.

Darab idő múlva egy királyi szolga jelent meg s mondá:

„Jöjjen velem. — A király beszélni akar önnel.”

Fülöp egészen magán kívül a félelemről. —

Térdei reszkettek.

Egy szép szobába vezették.

Ott ült, egy asztal mellett az öreg király, jóízűen kacagva.

Mellette állott Julián herceg lárvánélkül.

Kivülök senki sem volt a szobában.

A király darab ideig, mint látszott kedvteliséggel vizsgálta az ifjú embert.

„Beszélj el mindent, úgy, amint történt,” mondá a király, „mondj el mindent mi ez éjjel veled történt.”

Fülöp a tisztelteméltó öreg előtt új erőt kapott, s hűen előadta, mi történt vele az éjen át.

Okosan elhallgatta azonban, mit az

jesen jogosult, s ezer meg ezer ember forró obáját tolmácsolja, aminek teljesítése nemis kerül semmibe.

S amit föltesztünk a törvényhozásról, föl kell tenünk a társadalomról, egyesekről is. Adják meg munkásainak a pihenőnapot, törvényhozási intézkedés előtt vagy nélkül is, hogy egyszer egy héten ők is üdülhessenek.

Legyen a hét hat napja a munkáé, — de legyen a hetedik nap a munkáé.

Tükördarabok a vegytan köréből.

A puder.

Kigunyolják hölgyeim a sivar kedélyű tudóst, éhbetelennék tartják, mert a piperkőzők által varázs jelzővel illetett körükben nem találja jól magát. Szemeik sugárzó tüze nem heviti lángra, társaságukban hideg marad.

Nem egyszer láttam Malvin nagysámtól megvető tekintetet vetni egy nyulánkfura, ki valahányszor az utcán találkozott dívatban levő és nem dívatos ugynevezett nagyvilági hölgyekkel, mindég sajátjóságosan mosolygott, s e bosszantó mosolyt csak akkor váltotta fel enyhe és sok kellemmel bíró jóindulatu kifejezés, ha véletlenül a kis Dórvival, azzal a kis gömbölyű, piros posgás, egészséges lánykával találkozott, kire nagysádék mondják, hogy „paraszt pófa;” vagy azzal a derék, művelt nevelőnével, kit ugyancsak kegyelmességek, leplezetlen himlőhelyei miatt „a ragya bimbó” dísznévvel méltóztattak felruházni.

Megjegyzem, hogy itt csak azon nőket veszem tekintetbe én is, kiket nagysád számba szokott venni. A köznép, és polgári osztály nőit nagysád nem ismeri, azért rólók, bár tudós barátom nagy előszeretettel foglalkozik velök, (elég neveltetlen! mondja ön), nem is szolok.

Barátomat nagyon szeretem, de önk irányában is mély vonzalom lakja szíve-met, s ezért fájt nekem, hogy azok, kiket én szorok egy mástól oly távol, hogy ne mondjam szinte ellenséges viszonyban állanak. Azért elhatároztam, hogy fejérette a szegnek, a lélektani rejtélynek nyit-jára találak és megtudom, miért közönyös barátom szépségekről, s ha talán kapcsolatot van a dolgok közt miért vált el egykori jegyesétől, mostani nőmtől.

Szerencsére barátom őszinte, mit szépségekről nem mindenkor erősíthetnek esküvel. Tehát megkérdeztem. S ő mondta a következőket.

Budapesten laktam, mint a bölcsészeti tanfolyam első évének hallgatója. Tudod, mennyire kedveltem a természet tudományokat, s köztök a vegytant, melyet szakomra választék.

Mint többi pályafársam, én is magánháznál tartottam lakást.

A lakosztály bérletje nekem kis zo-

hamat albéreltbe átengedte, egy derék 48-as honvéd tüzerüst, jelenleg miniszteriumi hivatalnok volt. Szabad szellemű, nyílt szívű, tág látókörű férfi. Neje, szakasztott az anyám, csak hogy nagyobb társadalmi méltósággal, és több rá tartással, mi azonban a szivjóságból mitsem vont le. A derék embereknek volt egy igéző szép lánykájuk. Arca sima bársonyos, mint a tavasz nyíló királynőjének, a piruló pünkösdi rózsának harmatos szirma. Termete karsu, mint a lilium. Ajka díszes, mint a kővér számozza. Járása könnyű, mint a pelyeg lebbenése! — De mindegyre tovább kinézését? Sötét szemek gyújtó tüze egyszerre lobbantá lángra sziveiket, egyszerre bódítá elméiket.

Neked bátrányod volt az, mi nekem előnyöm, hogy nem ott laktál, hogy nem láthatád a tündér gyermeket a nap minden órájában.

De vajjon szerencsém volt e nekem az amit te is én is annak tartottunk és vajjon szerencsétlenségem volt e rád nézve az, amit te is én is annak tartottunk?

A következmény megfordítva adott igazat. Én nem csak szerelmes, de pályám vége felé jegyese is lettem a bültönynek. Szerelmem elmúlt és soha egybe nem kelhetünk. Te szerelmes voltál, az vagy ma is, és az marad minden, mert nőd már ő két egész hét óta s teljesen boldoggá teszen tégedet.

Sokszor kutattad hirtelen el tűnő sem okát, s nem egyszer illetett burkoló szavakban oktalán gyanuval. — Addig míg egygyék nem levétek, nem szólhaték. Most világot vehettek a rejtélyre.

Tudod hogy én 1878 nyarán felett maradtam az ifju Fölbötüri mellett, mint nevelő. Időm engedvén, gyakran szegődtem kísérőjéül a derék család hölgy tagjainak. — Most a bájos zugligetbe, majd az őz Gellérre stb. rándultunk ki. Rajzoljam e boldogságomat?

Egy alkalommal a Margit szigetre rándultunk. Kellemes langy szél szárnyalt az árnyas fák alatt. A nap még fent világolt, de már pár óra múltán véleg itt hagyandó volt e kis paradicsom. Az őz Duna méltóságos hullámai, mint legyőzhetetlen korlát látszottak állani között, és a zajos világ közt, boldogságom és azt érthető vészek közt. Jegyesem — mert akkor már Eszti ke az volt — karom, anyja utánunk lépegetett. Hallgatagok valánk.

Egyszerre anyja meg szólalt: — Gyermeked, ez idő épen fűrdőre való, én megfürdök... velem jösz te is Esztikém.

Anyósnak óhaja, dönthetetlen parancs volt előttem. Siettem jegyet váltani.

Egy édes kézszorítás Esztikével, s ő a várvány csarnok magas ívei által vetett homályban eltűntek, én pedig szivarra gyújtva betétem a sürcsarnokba.

Alig telt el 2 negyedóra, hátam megett jegyesemnek vidám nevetése, üde csengő hangja rezzentett fel hírlapíróvasa-

hogy menjen vele palotájába. Itt mindent el kellett beszélnie, mit a bálban hallott, mindent szóról-szóra.

Julián vállára veretett s mondá: „Halod Fülöp, te igen derék fickó vagy. — A mit nevében a kamarásnak. Bonan grófnőnek, a marschall és nejének. Kait ezredesnek, a pénzügyérnek, s a többinek mondtál mind igen helyesnek találom, s úgy tekintem, mintha magam mondtam volna. — E helyett el kell fogadnod, hogy a verseket, miket énekeltem, te mondad. Büntetésből elvesztet baktéri hivatalodat; de evvel mit se gondolj. — Ezért várkerteszemmel teszel. Átadom neked mind két váramban. Hímeleben és Quellenthalban a főkerteszséget. — Azon pénz, mit menyasszonyodnak adtam, legyen az ő hozományja, s Blankens-wardt marschall váltóját azonnal berátom téled 5000 frtért. — Most menj s szolgájd hűségessen.

Ki volt boldogabb, mint Fülöp! — Rohant egyenesen Rózsikához. — Szegény, még le sem fektűt; anyjával az asztalnál ült és sirt. — A telt erszényt az asztalra dobta Fülöp s mondá:

„Rózsika, ez a te hozományod! s im ez öt ezer forint az enyém. — Mint baktér hibát követtem el, így megfosztják apámát hivatalától, de holnapután mint fő vár kertésze Julián hercegnék tartom majd be vonulásomat Heimlebebe. Ti is velem jöttök anyám, Rózsikám. Édes anyám s öreg apám szinte. —

Vége.

somból. Mamájával szé hátam megett állottak.

Hirtelen ugrottak hátra...

De vajjon jegyes látam-e, vagy valamelyem játékot? ...

Ugyan azok az arca a hang, de egészen más kifejezés!... Esz nézett bámulást kifejező — Nos miért bent mintha nem ismernétek dé leendő napjóság — Valóban nagy vagyok, hebegem — a tájékozni...

A két nő összenéz ezukon, hogy ők is ke pétésemet. Különösen hajkoronájai befutó kodott e mellett élénke

Kiváncsi vagy rá, Megmondem. Azért bas

Jegyesem arca i májái sötét fekete szinű ságos szederjes szürké ben. —

Pillanatot még hán tan egy gondolat villan mon. Egy gyann, melyet gálása alaposnak bizony rántani boldogságom é ábránd analító világa ságába. A gyann egy ve történetét suttogá...

(Vége kö)

UJDONS

* A vasárnapi m fölkeltett érdeklődés a bódítókat tesz. — A kamara legutóbbi ülést ügyet, addig is, míg e hatóság vagy a törvény oldva lesz, szükségesne hogy az ottani keresked vetkezzenek boltjaiknak 10 órától leendő bezára

* A ref. egyház zottsága holnap délután gyában gyűlést tart.

* Helyreigazítás számában emlitettük, mi Toldy-kör részéről Krec tónk meghívást kapott. gátó által oda mosodott mint egyik folyamodó a pán biztatást nyert arra a nagy befolyással bíró fog követni, hogy Pozso szintársulat nyári ál Kapcsolatosan megemlít téves volt azon hír, pályázott volna a szege van ő — ugymond — zeni színházzal s most, látásai vannak, hogy megkaphatja, Budat és társulatot szándékozik kum legyen a vidéken erők legkitűnőbbjei legye

* Véses menyeg napokban tartotta lakd zsef törvénybíró. A me mu nászép volt jelen az új pár öröme. Eg hallatszik az udvaron s találták meg Fodor Már dat, kit Ujhelyi, egy va ber lábészóron keresztül letlenségéről történt s na elő a lakodalmas népne nül járt Fodor Márton alatt van s a végzetes d dítatott a vizsgálat.

* Jóslat 1886 ra Trier közlegésében egy föl a következő rendkiv szent Márk a husvéti ba szent Antal pünkösztöt t János urnapján Krisztu szentségben, akkor a vil sohajokkal és könyekkel giat jelzése egészen 188 ekkor a husvét szent M Antal és urnapja szent J

* Nemes adomán hán Miklósné szül. Tak lebb hunyt el Nánason, é 40 hold földet ajándéko állítandó leánynevelde a

* Szigligeti hól holnap „Fidibusz” adati

* Kárpótlás. Az suti hid elszakadása al folyóban életüket vesztet tartozóinak, az alföld fi méltányos anyagi kárpót

VASUT.

Debreczenből indul:

Table with 2 columns: Destination (N.-Várad, Szatmár felé, Kassa felé) and Departure time (d. e. 11 ó. 57 p., etc.).

Debreczenbe érkezik:

Table with 2 columns: Origin (Budapestről, Szatmarról, Kassáról) and Arrival time (érk. d. e. 3 ó. 45 p., etc.).

Terményárak a debreczeni piacon

Table listing various agricultural products (Buza, Kétszeres, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Köles) and their prices per unit.

A vásárbiroság.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadóulajdonos.

Nyujtsunk kezét a szerencsésnek!

400,000 márka

Önyereményt nyujt legjobb esetben a ham-burgi pénzsorsolás, mely az állam által jóvá-hagyott és biztosított. Az új terv előnyös beosztása abból áll, hogy néhány hét folyamán alatt 7 osztályban 47,600 nyeremények biz-tosan kiosoroltatnak, és e közt esetleg 400,000 márknyi főnyeremény, azonkívül pedig

Table showing lottery prize categories and amounts (1 nyer. 250,000, 3 ny. 8000, etc.).

E nyereményekből először 4000 húzás lesz 116,200 m. összegig. Az első húzás kiválasztva

már meg van állapítva

E nagy az állam által biztosított pénz-sorsolás legközelebb bi első húzásához kerül 1 egész ered. sorj. csak 6 m. vagy 3,50 krt. o. é.

Mindennemű megrendelés az összeg be-küldése vagy posta benntetés mellett azonnal teljesítettik, és mindenki töltnék egy az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet kap. Megrendelésekhez, melyeknél az alatt látható megrendelési ivot használni kerjük, a szük-séges hivatalos tervek ingyen mellékeltetnek, melyekből ép úgy a nyeremények beosztása illetőleg osztályuk mint az illető betétek ki-tűnének, és megrendelőinknek minden húzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos lajstromokat.

Ha sorsjegyeink nem tetszenek a közönségnek úgy azokat a húzás előtt árán-k visszafizetése mellett visszavesszük. A nyeremények kifizetése mindenkor pontosan állami biztosítók mellett történik. Házunkat mindenkor kedvelte a szerencse, és megrendelőinknek már sokszor fi-zettünk ki, egyebek közt 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Előre látható, hogy egy ily szilárd elapon épült válllattal mindenütt határozott részvételre bizonyul számíthatni, miért is az iránt kerjük, hogy minden megrendelőnek eleget tessünk, kerjük a rendeléseiket a hú-zás közlése miatt hozzák mielőbb minden-esetre november 30-ika előtt beküldeni.

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Utóirat. Köszönjük az eddig bennünk helyezett bizalmat és a midőn az új sorsolás alkalmából résztvevésre megbizjuk, biztosít-juk, hogy ezuttal is törekvésünk leendő pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által megrendelőink teljes megelégedését kiérdemeln.

A fenebbiek.

somból. Mamájával székeim támláját fogva hátam megett állottak.

Hirtelen ugrottam fel s fordultam hátra...

De vajjon jegyesemet és mamáját láttam-e, vagy valamely ördög tűzött velem játékot?...

Ugyan azok az arcz vonások, ugyanaz a hang, de egészen más szín, egészen más kifejezés!... Esztike megdöbbenve nézett bámulást kifejező arczomra...

Nos mivel benneteket gyermekeim mintha nem ismernék egymást? — Kérdé leendő napam jóságos hangján.

Valóban nagysád, nagy zavarban vagyok, hebegem — alig birom magam tájékozni...

A két nő összenézett, s jól láttam arczukon, hogy ők is kezdik érzeni meglepetésemet. Különösen az Esztike arczát, hajkoronájáig befutó lángoló pir tanuskodott e mellett élénken...

Kiváncsi vagy rá, mit tette e hatást? Megmondom. Azért beszélek ilyen régóta.

Jegyesem arca is úgy mint a mamájáé sötét fekete színbe játszott... Valóságos szederjes szürkés fekete kék színben.

Pillanatig még habozva álltam, aztán egy gondolat villant keresztül agyamon. Egy gyamu, melyet ha tüzetes megvizsgálással alaposnak bizonyít, képes lesz lerántani boldogságom egéről a földre, az ábránd andalító világából, a való sivárságába.

A gyamu egy vegyi változás megtörténtét suttogá...

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

A vasárnapi munkaszünet iránt fölkellett érdeklődés a vidéken is nagy hódításokat tesz. — A pécsi kereskedelmi kamara legutóbbi ülésén tárgyalván az ügyet, addig is, míg ez a kérdés a helyi hatóság vagy a törvényhozás által megoldva lesz, szülségesnek tartja odahatni, hogy az ottani kereskedők önkéntesen szövetkezzenek boltjaiknak vasárnap délelőtt 10 óráltól leendő bezárására.

A ref. egyház gazdasági szakbizottsága holnap délután folyó ügyek tárgyában gyűlést tart.

Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számában említettük, miszerint a pozsonyi Toldy-kör részéről Krecsányi, szüligazgatónk meghívást kapott. E bíránk az igazgató által oda módosítottak, miszerint, ő, mint egyik folyamodó a kör részéről csupán biztatóst nyert arra nézve, miszerint a nagy befolyással bíró kör, mindent el fog követni, hogy Pozsony a debreczeni szüligazgatás nyári állomása lehessen. Kapcsolatosan megemlítjük, hogy szintén téves volt azon hír, mintha Krecsányi pályázott volna a szegedi színházért. Megvan ő — ugymond — elégedve a debreczeni színházzal s most, midőn alapos ki-látásai vannak, hogy nyári állomáshelytől megkaphatja, Budát és Pozsonyt, olyan társulatot szándékszik szervezni, mely un-kum legyen a vidéken s melynél a vidéki erők legkittünbbjéi legyenek koncentrálvá.

Véres menyegző. Váncsodon a napokban tartotta lakdalmát Fonagy József törvénybíró. A menyegzőn nagyszá-mú násznép volt jelen s vígan mulattak az új pár öröme. Egyszer csak lövés hallatszik az udvaron s az előlétező vérbent találtak meg Fodor Márton jómódu gaz-dát, kit Ujhelyi, egy váncsodi fiatal em-ber lábázaron keresztül lőtt. A lövés véletlenségből történt s nagy zavart idézett elő a lakodalmas népnél. A szerencsétlen-től járt Fodor Márton most orvosi ápolás alatt van s a végzetes lövés miatt megin-dított a vizsgálat.

Jóslat 1886 ra. Ober Ennelben Trier közelében egy követ fedeztek föl a következő rendkívüli fölrással: „Ha szent Márk a husvéti bárányt hozza, ha szent Antal pünkösztöt ünnepeli és szent János urnapján Krisztust imádjandja a szentségben, akkor a világ meg fog telni sohajokkal és könyvekkel.“ Ezen kronoló-giai jelzések egészen 1886-ra illelnek, mert ekkor a husvét szent Márk, pünköszt szent Antal és urnapja szent János napjára esik

Nemes adomány. Özvegy Csó-hár Miklósné szül. Takács Klára köze-lebb hunyt el Nánáson, és végrendeletében 40 hold földet ajándékozott egy ottan föl-állítandó leánynevelde alapjára.

Szigligeti hét. Színházunkban holnap „Fidibusz“ adatik.

Kárpótlás. Az eszék-drávai va-suti hid elszakadása alkalmával a Dráva folyóban életüket vesztett huszárok hozzátartozóinak, az alföldi fumei vasúttársulat méltányos anyagi kárpótlást fog nyújtani.

Megbizta tehát az illető jogosítottak kipu-hatolásával s a kárpótlás iránti egyéb eljárás foganatosításával a társulat jogtanácsosát és egyik titkárát, s egyszer-megkeresést intéz a belügyminisz-terhez, hogy megbizottjai oly nyílt ren-delettel láttassanak el, melyben az illető hatóságok az iránt hivassanak fel, hogy a megbizottakat a czélbavett eljárásba minden lehet támogatásban részesítsék.

Lánczi Ilka, helyesebben most már Hoffman Károlyné asszony, ki 12 évig volt szüligazgatásunk egyik legeretete-tebb tagja, bár férjhez menetele után meg-vált a színpadtól, hanem azért a művészet iránti hajlmainak még most is jelet adja. Így legközelebb az aradi polgári jótékony nőegylet által adandó estélyen, most már mint műkedvelő fog fellépni, s egy színi magán jelenet fog bemutatni.

Szathmáry Árpád az aradi szin-ház tagja tegnapi délután ünnepelte szü-néskedésének huszadi évfordulóját. A szüligazgatás tagjai ez alkalomból kellemes meglepetésben részesíték társukat. Öltö-zőjét transzparenttal díszítették s mikor a jubiláns a színházba lépett, lelkes üdvöz-léssel fogadták és ezüst kávézó-készletet és ezüst dohánytartót és egyéb tárgyakat nyújtottak át neki.

Hajtóvadászat. Köbökint, H.-K.-Szt.-Miklós, és Szt.-Imre községekben a napokban vette kezdetét a hivatalos haj-tóvadászat s három napon át tartott. A vadászatra több mint 80 egyén hivatott meg, kik nagy sparattussal kezdték meg a munkát. A vidéken általános a panas-z, különösen a farkasok garázdálkodása miatt, s valóban örvendene a szegény nép, ha a veszedelmes fenevadakat megtizedelnék.

Tizenegye emeletes ház. Noha Londonban alig építenek 2-3 emeletes-nél magasabb házat, ott most egy bérhá-zat építettek, amely 14 emeletes és 130 lábnyi magasságú. E háznak 500 szobája van. Egy felvonó gép a lakosokat 2 perc alatt fölfelé szállítja.

Gyermekfájdalom. Az öt éves Irmácska tüdőszépjé álmát beszéli el öcs-csének: cukrászdában volt s minden ellenőrzés nélkül ehetett a mit csak sze-me szája kívánt, habos-tésztát, fagyaltot, tortát, cukor-süteményt stb. Lajoska tá-tott szájával halgatta végig a bájoló elbe-zelését, s végül aggodalmasan kérde: „Hát én mit ettem?“ — „Te semmit se, hiszen nem is voltál velem!“ — Lajoska e leltűt szavakra kesért, fájdalmas zokogásra fakadt, úgy hogy alig tudták lecsendesíteni. Mikor ő úgy megkáro-sodott!

Dr. Koós Gáborral, ki Debre-czenben is huzamosabb ideig volt tanár, az a furcsa eset történt a fővárosban, hogy tanítványai föllázadtak ellene. Az előadás alatt egyik tanítványát kiszólitotta, az azonban nem értvén meg a hívást, a ta-nár „fűlénél fogva“ ígérte kiczibálni. A tanítványok erre kimondták, hogy nem hallgatják előadásait többé. A tanári kar szigorú eljárását foganatosított a lázongók ellen.

Eszlári ügy. A dadai állhullát csakugyan kifogják a szü, és még egyszer megnézik, vajon a pora és csontjai nem a Solymossy Eszteré-e? Bizonyos körök biznak benne, hogy — rá lehet már arra mondani.

Az ügyvédi kamarából. A deb-reczeni ügyvédi kamara részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Kerekes Géza szol-noki ügyvéd e kamara ügyvédi lajstromába felvételre és hogy néhai Kerekes Sándor volt szolnoki ügyvéd irodája részére a le-mondott Szentgyörgyi Károly ügyvéd helyett Kerekes Géza neveztetett ki gond-nokul.

Színház. A Szigligeti-cyklus 4-ik előadásánál tegnap Szigligeti kittűnő vigá-téka: „Fenn az ernyő, nincsen kas“ ke-rült színre még pedig a lehető legjobb sze-reposztással és előadásban. A negy számu közönség mindvégig jól mulatott a szerep-lők kittűnő játékán. A szereposztás a kö-vetkező volt: Donátsi Benedek J. Klára Foltényiné, Gizella Dancz Mina, Eteleka Medgyesszai E. Várkövi Somló, Rejtey La-tabár.

Sirban született. A Medycyna nevű városi hirlap a következő borzalmas esetről ír: Varsó közelében nemrég halt meg W. A. 27 éves parasztleány, ki a kilenczedik hónapban volt viselője. A ha-lál váratlanul, minden betegség megelőzé-se nélkül állott be. Tudták azonban, hogy férje őt a mig élt gyakran bántalmazta és így arra a gyanura jöttek, hogy az asz-szonyt talán férje gyilkolta meg. Ez a gyanu a hatóság füleibe is eljutott és a

holttestet azonnal exhumálták. Mily nagy volt azonban a törvényszéki bizottság és az exhumálásán jelen voltak csudálkozása midőn a koporsót kinyitva, a nő lábainál, egy ujonszülött gyermeket találtak halva. A gyermek teljesen kifejldött és a ko-porsóban született meg, hol még néhány óráig élt. Anyjának sirja volt tehát böl-csője és koporsója. Az anyáról konstatal-ták, hogy a mikor eltemették nem halt meg, csak eszméletlen állapotban volt, mi-kor azután magához ért, iszonyu kínok közt szülte meg gyermekét. Ezt bizonyít-ják: az ajkakra száradt vér, a szétrágott nyelv és a görcsösen összeszorított ujjak.

A kincstár részére termelt dohány beváltására kittűzött határnapokat a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg, a megyék és városi törvény-hatóságok közigazgatási bizottságaival, a kittűzött határidőknek haladéktalanul kö-zetelése végett folyó évi 62,100 sz. a. ki-bocsátott körendeletét közölte s egyszer-szemind felhívta a közigazgatási bizottságo-kat, hogy a törvényhatóság területén levő beváltási állomásokra alkalmas egyént közigazgatási biztosul rendeljenek ki. E közigazgatási biztosoknak dohánybevéltés-nél folytonosan jelen kell lenniök s ezek teendőit a dohányjövédékre nézve fennálló törvényes szabályok alapján kiadott do-hánybevéltási utasítás szabalyozza.

Asó és kapa együtt. Ecsedy Al-bert Nagyváradon oly eszközt talált fel, mely asó vagy kapa gyanánt egyaránt használható. A találmány nagy előnyvel bír, főleg a kertészetnél, de bordereje leg-nagyobb lesz, ha czélszerűnek bizonyul a hadsereg-nél. Ecsedy találmányára szabá-dalmat nyert s első sorban a honvédség-nek akarja azt felajánlani s az előállítás végett valamely hazai gyárral kíván szer-ződni.

A sors keze. A georgawaldi tem-p-lomban f. hó 13-án eskették össze Sobieski lengyel király egy utódát egy cserepező-legénygel. A menyasszony nagyatya So-bieski Jakab gróf 1831-ben, mikor a len-gyel forradalom hullámai lecsapodtak, el-hagyta hazáját és Prágába ment, hol fia egy szegény polgári leánnyal kelt egybe. Ebből a házasságból származik ez a leány, a ki miután iskoláit elvégezte, keze mun-kájával mint szövő kereste kenyerét a gerardofi gyárban.

A bécsi hirlapszedők tegnap népes értekezletet tartottak. Höger adta elő a szedőknek a munkabér felemelése tárgyában kiktűdött bizottság működését, A szedők ohaja — ugymond — még nem ment tejesedésbe, mert a hatályosabb fel-lépést meghíusítja az összetartás hiánya. Jelenti továbbá, hogy már 25 nyomdában elfogadták az új tarifát és ezekben már meg is kezdték a munkát, de a többi nyomdákban még mindig szünetel a mun-ka. Végül a következő javaslatot adta be: Mondja ki a gyűlés, hogy az új tariffa ügyében kiktűdött bizottság eddigi eljárá-sát teljesen helyesnek találja s a létért való újonnan megindított herczban továbbra is kitartást fog tanusítani. Ezután még szá-mosan felszólitattak, mindannyian dicsérték vezetőjüket, Höger eljárását, kit Messiasnak neveztek el. Nokurka jelentette, hogy a pénzár még nagy pénzerővel rendelkezik a strikolók támogatására. A javaslat egy-hangulag elfogadottat.

Husárok:

Megállapitva s bejelentve 1882. nov. 22-től 29-ig következők: 48 kr Szentessi Istvnánnál szent anna-utca 2267 szám alatt. Minden többi bejelentett mézszárszé-kekben pedig 50 kr. Debreczen, 1882. nov. 21-én.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-sük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb meg-te-nni méltóztatassanak.

Előfizetési árak:

Table with 2 columns: Duration (Félévre, Három óra, Két óra, Egy óra) and Price (5 frt — kr., 2 " 50, 1 frt 80 kr., 1 frt — kr.).

